

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

se enutriens in delitijs carnis. Dauid dicit, Diuitiæ si affluant, nolite cor apponere. Ideò docuit Apostolus 1. Timoth. 6. inquit: Diuitibus huius sæculi præcipe, non sublimè sapere, neq; sperare in incerto diuitiarum, sed in Deo viuo, qui præstat nobis abundè omnia ad fruendum, benè agere, diuites fieri in operibus bonis, facilè tribuere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, vt apprehendant vitam æternam.

CAPVT X.

ARGVMENTA.

1. *De usura & mutuo, quid sit.*
2. *Quam graue vitium sit in homine Christiano.*
3. *Quomodo punitur à DEO & ab Ecclesia.*

Christus dedit præceptū, Luc. 6. Matth. 5. **1.**
 scilicet quòd in necessitate proximi ex Christiana charitate quis succurrere & iuuare debet proximum, inquit: Mutuum dantes, id est, leyhet, nihil indè à mutatione sperantes lucri. Et iterum, volenti à te mutuare, ne auertas te ab illo. Hic præcipit Christus, vt proximum nostrum iuueamus sine lucro nostro, nihil ex mutuo sperantes. Est autem usura, lucrum intentum principaliter ex mutuo: vt si propter lucrum accommodas pecuniam proximo, non respicis ad necessitatem & charitatem erga proximum, si accommodas ei aliquid pecuniæ, & quotannis accipis censum, donec summa redimatur: hoc est contra Christi præceptum & charitatem proximi. Si vis esse Christianus & dici, nihil debes sperare ex mutuo. Sic Deute. 23. scribitur: Fratri tuo absq; usura id quo indiget, accommodabis, vt benedicat tibi Dominus in omni tempore, hoc præceptū strictè obseruane

seruane

seruant Iudæi, scilicet quòd Iudæus cum Iudæo nullam vsuram committit, sed cum Gentibus & nobis Christianis, idè peiores sunt Christiani vsurarij ipsi Iudæis, qui vsuram faciunt cum fratre Christiano, sine omni metu & timore Dei, & habet hoc præceptum Dei etiam tuam promissionem, scilicet vt benedicat tibi Dominus in omni tempore tuo. Deus enim vult esse remunerator illius operis tui, si gratis mutuas fratri tuo: nempè vult te benedicere in substantia, rebus, familia, agris, horreis in omni tempore tuo &c. Ergo tu nihil sperare debes à proximo tuo propter Deum & Christum, qui hoc ita præcepit, & talis mutuatio vel accommodatio debet fieri gratis, vt Deo hoc præcipienti, & tibi bona promittenti obedias. Vnde deant ergo qui vinum, frumenta, & id genus mercimonia vili precio, quandò fertilis est annus, coëmunt, & si quandò proximum ob necessitatem vrgentem videant suam supellectilem ac bona vendentem, exigua pecunia ab ipso emunt, & ipsi hæc reseruant, ita vt in futuro multo cariùs & duplò plus illa vendant alijs, fœnerantes, proximum suum non curantes, nec rationem paupertatis ipsius vel necessitatis, immò nec pietatis habentes. Est enim auarus Diabolus mille artifex in rebus vsuræ, qui etiam suos laqueos extendit mille modis, vt proximum & communitatem fraudet. quarè Paul 1. Tim. 6. rectè dixit, qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem & laqueos Diaboli, & desideria multa & inutilia, quæ mergunt homines in perditionem. Secundò, vsura peccatum est grauissimum contra Dei præceptum Ex. 20. Non furtum facies. sunt enim vsurarij subtiles fures, & aperti deceptores, & impostores: fur occultus suspenditur ob rem exiguam furto sublatam, illi autè in purpura & auro incedunt, & multo sunt maiores fures: plus nocent cõmunitati & toti regioni, quàm Prouer. 6. occulti & parui fures, qui (vt Sapiens ait) aliquandò furantur

ſurantur vt eſurientē impleant animam: illi autem cū ſint ſine punitione & in magno precio, ſimiles ſunt vermibus in nuce vel pomo deuorantibus, & exhaurientibus omnem ſubſtantiā: ſic uſurarij torius Reipub. ſubſtantiā ad ſe trahere nituntur: & ibi nullus timor Dei, nulla conſcientia. Tales uocat Apoſtolo Eph. 5. idololātras, id eſt, infideles: quia tota mente & deſiderio æſtuant pro coaceruandis pecunijs: non enim cogitat aut terretur de futura pœna æterna, nec Deo fidit, vel curam ſuam in illū iactat, vt iubet ſcriptura, ſed tantum fidit ſuis technis & negotiationi, nec propriam curat conſcientiam, quæ illū ſæpè arguit, neque ius naturæ, quod docet: Quod tibi vis fieri, alteri feceris: nec leges imperiales, quæ uſuram illicitam prohibent: quare omnis uſurarius infidelis & ſeruus idolorum, id eſt, pecuniæ & mercium ſuarum. Iuſta negotiatio nō prohibetur, modò ſemper habeatur reſpectus bonæ conſcientiæ, atq; neceſſitatis & charitatis erga proximum.

Tertiò, grauiffima pœna plectentur uſurarij in hac, & poſt hanc uitam à Deo & Eccleſia eius. eſt enim Deus vindicator pauperum. Sic dicit Propheta Pſal. 71. Iudicabit Dominus pauperes populi, & ſaluos faciet filios pauperum, & humiliabit calumniatorem. Ergo commūniter malā morte decedunt, aut ſeipſos ſuspendunt, & eorum filij paulatim depauperantur: nam iuxta dictum iuridicum,

De malè quaſitis non gaudet tertius haeres.

Dauid dicit Pſal. 14. Quis habitabit in tabernaculo tuo, &c. reſpondet, Qui pecuniam ſuam non dedit ad uſuram. Ergo qui uſuram facit, is non introibit in tabernaculum Domini. Et Paulus Eph. 5. dicit tales non poſſeſſuros regnum Dei. Quare certiffima dānatio manet uſurarios, quod antè omnia pōdere debet. Insuper iura varias pœnas ſtatuūt uſurarijs.

Prima

Prima est, quòd omnis vsurarius est excommunicatus, extra de vsuris lib. 6. c. vsurarum voraginem: Altera est, quòd non debet recipi ad Christianam sepulturam, cum in peccato vsuræ decesserit, eodem titulo, c. in omnibus. Tertia est, quòd non debeat absolui à peccatis, nisi priùs de vsuris satis fecerit, vel idoneam præstiterit cautionem. Quarta, nullus vsurarius testamentis interesse debet, neq; eleemosyna grata est Deo. nam Eccl. 9. dicitur: Qui offert de rapina pauperis &c. Sed inquires, cur non commodum meum prouideam? an non melius vsurari, quàm furari, vel rapere, vel alio modò proximo damnum inferre? Respon. Deus est verus omnium rerum Dominus, iuxta Psal. 23. Domini est terra, & omnis plenitudo eius: ille iubet dare mutuum de illis suis bonis, & nihil inde sperare: quando nunc, seruis rerum temporalium nõ debito negociatur cū illis bonis Domini Dei sui, aut contra illius voluntatem, fit vt peccet quàm grauissimè. Negociari licet, sed sine fraude & dāno proximi: & paucis esse contenti, vt & proximus noster aliquid habeat &c.

CAPVT XI.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit peccatum luxuria, & quot modis committatur.*
  2. *Cui similis sit luxuriosus.*
  3. *Quam graue peccatum sit luxuria, & quòd damna grauissima mereatur.*
- i. Vxuria est voluptuosus appetitus & opus carnis, coinquinans mentem & corpus. Omnia enim peccata potissimum maculant animam, nempè superbia, inuidia, auaritia &c. Sed luxuria corpus & animam maculat, ideò Apostolus inquit: Qui fornicatur,